

Druhá průběžná roční zpráva 1. 9. 2019 – 31. 8. 2020 Zdravé město Litoměřice a místní Agenda 21

Kontaktní údaje:

web: zdravemesto.litomerice.cz

telefon: 416 916 400

FB profil: [Zdravé město Litoměřice a MA21](#)

email: irena.vodickova@litomerice.cz

Úvod

- ✓ Město Litoměřice dosáhlo v roce 2018 výsledků požadovaných pro splnění kategorie „A“ Kritérií místní Agendy 21 s platností do 31. 12. 2021, má tak za sebou dva roky od posledního auditu udržitelného rozvoje (UR).
- ✓ S výsledky auditu udržitelného rozvoje byli dne 14. března 2019 seznámeni na samostatném pracovním zasedání zastupitelé města. Byly odprezentovány dosažené výsledky v jednotlivých oblastech a další postup.
- ✓ Dle doporučení expertů uvedených v oponentních posudcích jednotlivých oblastí udržitelného rozvoje byl zpracován Tříletý akční plán, který je přílohou této zprávy. Ten byl schválen – včetně prvního roku své realizace – radou města dne 9. 9. 2019 (viz usnesení RM č. 520/18/2019).
- ✓ Aktivity Zdravého města Litoměřice za rok 2019 jsou prezentovány ve [výroční zprávě města](#) na stranách 32–36 (také viz příloha č. 2).
- ✓ Na realizaci aktivit se podílejí garanti jednotlivých oblastí udržitelného rozvoje společně se zaměstnanci celého úřadu.
- ✓ Rok 2020 byl z velké části ovlivněn epidemií koronaviru, proto neproběhly některé plánované aktivity nebo proběhly pouze v online podobě. Naproti tomu Zdravé město Litoměřice a MA21 zajistilo některé z aktivit potřebných ke zvládnutí situace.
- ✓ Zdravé město Litoměřice a MA21 se v roce 2020 rozhodlo soustředit především na participaci s občany a organizovat a spolupodílet se na realizaci osvětových akcí na podporu trvale udržitelného rozvoje. Bohužel epidemiologická opatření a nouzový stav z důvodu koronaviru neumožnily setkávání s občany dle plánu. Z toho důvodu byla i přesunuta realizace Průzkumu spokojenosti na rok 2021.

Organizační zajištění Zdravého města Litoměřice a místní Agendy 21 (ZML a MA21)

politik Zdravého města Litoměřice:

Mgr. Petr Hermann

koordinátorka Zdravého města Litoměřice a MA21:

Mgr. Irena Vodičková

metodička MA 21:

Ladislava Čelková

[Komise ZM a MA21](#) má 22 členů a je tvořena zástupci politických stran v Zastupitelstvu města, zástupci odborů MěÚ, neziskových organizací, podnikatelské sféry a veřejnosti.

Hlavní aktivity, které Zdravé město Litoměřice v uvedeném období zorganizovalo:**Osvětové kampaně**

Vzhledem k novému zaměření Zdravého města Litoměřice je organizace některých kampaní postupně předávána do běžné agendy Odboru sociálních věcí a zdravotnictví (dále OSVaZ). Připraveno bylo pět vybraných komunitních kampaní, jejich realizaci ovlivnila aktuální epidemická situace. Na jejich realizaci se podílí Zdravé město Litoměřice s kolegy z ostatních odborů (především Odbor životního prostředí (dále OŽP) a Odbor sociálních věcí a zdravotnictví) a svými partnery. Jejich cílem je vysvětlovat trvale udržitelný rozvoj různým skupinám veřejnosti.

1. Národní dny bez úrazů

Zaměřují se na bezpečnost silničního provozu a prevenci úrazů u dětí. Akcí v průběhu roku se účastní žáci mateřských a základních škol:

17. 9. 2019	Bezpečná cesta do školy, účast: 336 žáků
10. 10. 2019	IZS Tvůj ochránce – pro žáky 5. tříd ZŠ, účast: 322 žáků
22. 4. 2020	Dětský den bez úrazů – pro žáky 2. tříd ZŠ – akce se nekonala z důvodu nouzového stavu
13. 5. 2020	IZS pro MŠ = Dávej pozor aneb život bez úrazu – pro děti z mateřských škol – akce se nekonala z důvodu nouzového stavu
4. 6. 2020	Do života bez karambolu – pro žáky 9. tříd ZŠ – akce se nekonala z důvodu nouzového stavu

2. Bez přilby už nevyjedu

Letní kampaň je pravidelně zaměřena na bezpečnost cyklistů jakéhokoliv věku a koná se ve spolupráci s preventisty Městské policie a Policie ČR.

3. Evropský týden mobility

S mottem „Projdí se s námi“ se v týdnu od 16. do 22. září organizuje Zdravé město Litoměřice preventivní akce pro všechny věkové kategorie:

16. 9.	Cyklopeloton pro základní školy
17. 9.	Bezpečná cesta do školy
19. 9.	O dopravě hravě v Domově U Trati – pro seniory
20. 9.	Výlet s Klubem českých turistů
21. 9.	Cyklobus zdarma a Den bez aut na Mírovém náměstí
22. 9.	O dopravě hravě zdravě
29. 9.	MTB Tour České středohoří

4. Dny zdraví (říjen)

Organizaci Dnů zdraví převzal OSVaZ, aktivity se zaměřují na zdraví obyvatel v nejširším slova smyslu – od podpory pohybových aktivit přes zdravé stravování až po aktivní stárnutí.

Počet akcí v roce 2019: 17

5. Světový den bez tabáku

Byly připraveny přednášky zaměřené na prevenci kouření u mladistvých, které byly určeny žákům středních škol. Z důvodu nouzového stavu a pracovní neschopnosti prof. Evy Králikové byly tyto přeloženy na podzim tohoto roku.

6. Další aktivity:

Uklidíme Česko/Uklidíme Litoměřice – 6. dubna

Akce zrušena z důvodu nouzového stavu.

Úředník na kole

Pátý ročník soutěže na podporu používání alternativních druhů dopravy se konal od června do srpna, zúčastnilo se 32 zaměstnanců MěÚ, akce bude teprve vyhodnocena.

Srdcař Litoměřic

Zdravé město Litoměřice zorganizovalo druhý ročník ocenění podnikatelů za jejich filantropické aktivity. „Srdcaři“ - místní podnikatelé, které nominovali občané Litoměřic, byli oceněni na slavnostním večeru 13. listopadu 2019 za nezištné charitativní a společensky přínosné aktivity ve prospěch města a jeho obyvatel.

7. Aktivity Zdravého města v době nouzového stavu způsobeného epidemií koronaviru

Vzhledem k vývoji situace začal ve městě fungovat kromě krizového štábu také Sociální krizový štáb. Zdravé město Litoměřice město se zapojilo s těmito aktivitami:

- **Dočasné dobrovolnické centrum**

Litoměřická veřejnost oslovena se žádostí o dobrovolnickou činnost (kampaň Litoměřičtí občané – pomozme komunitě) již 15. 3., celkem se přihlásilo 78 občanů, kteří pomáhali s nákupy potravin, léků, výlepem plakátů, venčením psů a další pomocí. Činnost byla koordinována se stálým Dobrovolnickým centrem Diecézní charity.

Zdravé město Litoměřice každoročně zajišťuje ocenění dobrovolníků městem, původně plánovaný březnový termín byl přesunut na 30. září 2020.

- **Roušky**

V rámci dobrovolnických aktivit Zdravé město Litoměřice zorganizovalo šití roušek na městském úřadě. Roušky byly seniorům doručovány dobrovolníky a nabízeny občanům prostřednictvím „rouškovníku“ před městským infocentrem.

- **Dezinfekce**

První dodávka pro veřejnost zajištěna ve spolupráci Zdravého města Litoměřice a uskupení Liťák si pomáhá pro občany města, seniorům ji distribuovali dobrovolníci.

- **Zajištění dobrovolníků při testování obyvatel**

Zdravé město Litoměřice bylo požádáno o zajištění dobrovolníků při testování obyvatel ve dnech 23. – 28. dubna, které organizovalo Ministerstvo zdravotnictví ČR s ÚZIS. Jednalo se o informování obyvatel, vyplňování dotazníků pro testování a další organizační činnosti.

Zdravé město Litoměřice spoluorganizovalo:

- **Akce Střediska ekologické výchovy Sever** – konají se po celý rok a jsou určeny žákům mateřských a základních škol, Zdravé město Litoměřice je pravidelným partnerem.

TÉMA UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Téma udržitelného rozvoje se prolíná všemi osvětovými akcemi a aktivitami, které Zdravé město Litoměřice dle pravidel místní Agendy 21 organizuje pro veřejnost i zaměstnance Městského úřadu, kteří se snaží jít příkladem.

- Vedoucí zaměstnanci úřadu absolvovali 17. června 2020 školicí modul k udržitelnému rozvoji na téma „Má trvalá udržitelnost smysl?“ (samozřejmě, že má 😊) doc. RNDr. Milana Gryndlera, CSc., z PřF UK. Přednáška byla přijata se zájmem, proto na podzim připravujeme další školení na téma klimatických změn s odborníkem ČHMÚ.
- Týden udržitelného rozvoje (TUR) -Týden osvěty, jehož hlavní připravovanou akcí byl Den se životním prostředím na Mírovém náměstí byl zrušen a odložen na rok 2021, náhradní program bude částečně realizován v září. Probíhá alespoň průběžná online osvěta prostřednictvím FB stránky Zdravého města.
- Zdravé město Litoměřice se podílelo také na distribuci vermikompostérů obyvatelům Litoměřic, pro příjemce byl připraven workshop o správném vermikompostování. Ostatní aktivity v této oblasti – kompostování, dešťová voda – jsou popsány v příloze.

Všechny tyto aktivity realizujeme za účelem zvýšení zájmu veřejnosti o snížení produkce odpadů a péči o vodu v krajině jako rizikových jevů pro další život nás všech.

Zapojování veřejnosti – participace

DESATERO PRIORIT LITOMĚŘIC – veřejné diskuzní fórum

Na počátku roku 2020 Rada města po diskusi rozhodla o změně cyklu veřejného fóra na dvouleté. V letošním roce byla naplánována setkání s občany v konkrétních lokalitách (sídlištích). Kvůli koronaviru však musela být jarní část zrušena. První tři setkání zaměřené na kvalitu života v dané lokalitě připravuje Zdravé město Litoměřice na září a říjen 2020.

PROJEDNÁVÁNÍ S OBČANY

Na základě stížností obyvatel sídliště Střed na chování mládeže v dané lokalitě zorganizovalo 11. září město Litoměřice projednání s občany přímo v místě problému. Konstruktivní diskuse k budoucnosti dané lokality se zúčastnilo na 50 obyvatel, kteří v diskusi vyjádřili svůj názor na řešení problému a další rozvoj této oblasti.

Protože se způsob jednání osvědčil, bude tento model použit i u dalších plánovaných setkání s občany.

DESATERO PROBLÉMŮ LITOMĚŘIC OČIMA MLÁDEŽE – Mladé fórum

Kvůli návaznosti bylo stejným způsobem naloženo s Mladým fórem, které se bude konat na jaře 2021.

ŠKOLNÍ FÓRA

Ještě před koronavirovou epidemií proběhla školní fóra během února a března na sedmi litoměřických základních školách. Žáci diskutovali především o nápadech na zlepšení v jejich

škole, druhá část byla vždy věnována prezentaci udržitelného rozvoje a úloze Zdravého města. V jednotlivých ZŠ vyhrála témata na zlepšení prostředí školy a hygienického zázemí a některých aktivit.

PARTICIPATIVNÍ ROZPOČET

Jednou z forem zapojování veřejnosti do rozvoje města je tzv. participativní rozpočtování, kdy obyvatelé města mohou rozhodovat o využití části městského rozpočtu na realizaci konkrétní akce či projektu.

Město Litoměřice vyčlenilo pro rok 2020 z rozpočtu 200 000 Kč, přičemž zásadně zjednodušilo v pravidlech podávání námětů, kdy nebylo třeba zpracovávat celé projekty, ale pouze náměty; nebyli vyžadováni podporovatelé. To celý proces natolik zjednodušilo, že místo 3–4 projektů v předchozích letech bylo předloženo 17 námětů, z nichž devět bylo doporučeno do hlasování.

Další projednávání zkomplikoval nouzový stav, takže realizace vítězného projektu není dosud dokončena a není v tento okamžik jasné, zda vítězný námět „Komunitní zahradničení ve stínu litoměřických dominant“, bude opravdu realizován.

Nová pravidla přinesla zjednodušení a větší zájem občanů, na druhou stranu se objevily nové skutečnosti, které je třeba pro vyhlášení dalšího ročníku upravit. Stejně tak bylo konstatováno, že částka vyčleněná z rozpočtu města je natolik nízká, že není pro většinu obyvatel dostatečně atraktivní (více [zde](#)).

DOTAČNÍ PROGRAM ZDRAVÉHO MĚSTA LITOMĚŘICE A MA21

Dotační systém byl vyčleněn ve výši 250 000 Kč s cílem podpořit naplňování Komunitního plánu zdraví a kvality života města Litoměřice s mottem „Jíme – zdravě, chutně, společně“.

Schválené projekty jsou financovány ze schváleného rozpočtu města Litoměřice. Maximální výše dotace na jeden projekt 30 000 Kč činila maximálně 80 % uznatelných nákladů projektu.

V roce 2020 bylo odevzdáno celkem 11 projektů, komise Zdravého města Litoměřice a MA21 všechny byly schváleny (více [zde](#)).

ZÁVĚR

Z výše uvedeného přehledu je zřejmé, že uplynulý rok byl velmi rozmanitý a že Zdravé město Litoměřice se úspěšně vypořádalo se všemi změnami.

Při řešení aktuálních a současně akutních úkolů byla prokázána flexibilita a zdraví města, na kterém se ochotně a vstřícně podíleli jak obyvatelé, tak podnikatelé i neziskové organizace. Schopnost flexibilního propojení a zapojení všech těchto subjektů dokazuje, že téma udržitelného rozvoje a místní Agendy 21 je v Litoměřicích nedílnou součástí života ve městě a město se umí úspěšně vypořádat i s krizovými situacemi. Za to je třeba všem, kdo se zapojili, poděkovat!